

VRIENDEN VAN HET METROPOLE ORKEST



MRO

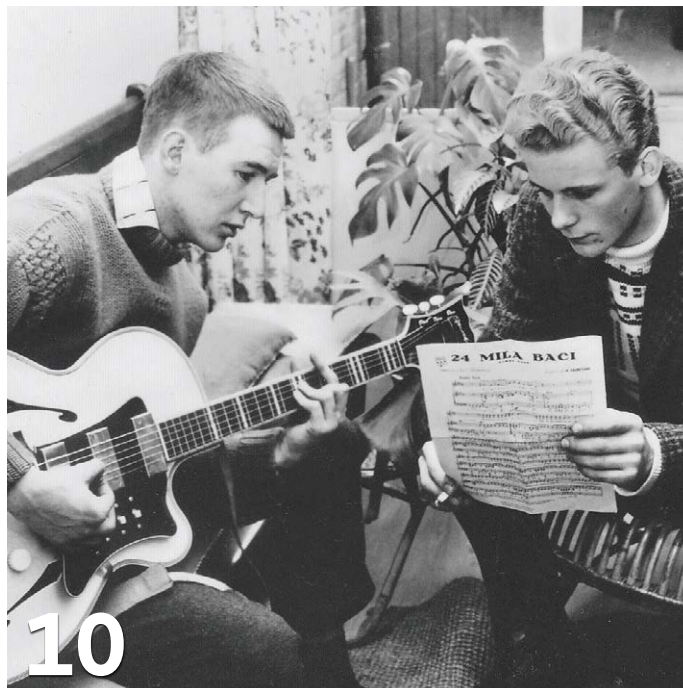
re:|

**METROPOLE
ORKEST**

JAARGANG 10 • EDITIE 3 • OKTOBER



INHOUDSOPGAVE



COLOFON

MOre: is een uitgave van de Stichting Support Metropole Orkest en komt mede tot stand door de inbreng van diverse Vrienden. MOre: verschijnt in een oplage van 1200 stuks en wordt ieder kwartaal gratis toegestuurd aan donateurs en belanghebbenden. De 'Vrienden van het Metropole Orkest' zijn onderdeel van de Stichting Support MO. Het doel van de Vrienden is het ondersteunen van het Metropole Orkest vanuit persoonlijke betrokkenheid in materiële en immateriële zin.

Mocht je liever ieder kwartaal een digitale versie van MOre: ontvangen, dan kun je dit laten weten via redactie@mo.nl.

Zij die menen rechten te kunnen doen gelden, kunnen zich melden via info@mo.nl. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt of op welke manier dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Stichting Support Metropole Orkest.

© 2024 Stichting Support Metropole Orkest

Redactie

Alma Albronda
Eva Bomans
Piet Hemminga
Philine Hofman
Hans Lagas
Mathijs van Zantvoort

Met medewerking van

Evelien Boutsen

Vormgeving

Angela van Eck
Marjanne Gielen



Coverfoto

Caspar Abbenhuis

3 Voorwoord

Directeur Jan Geert Vierkant

4 Nieuws

6 Mijn instrument

Rik Mol vertelt over de trompet

8 Agenda

10 Afscheid van Harry van Hoof

Veelzijdig muzikaal icoon

12 Miguel Atwood-Ferguson

Orkestratie van J Dilla's werk

14 Jong Metropole

Op tournee

16 Avond van de Filmmuziek

Tienjarig jubileum

19 Nieuwe releases

Louis Cole en Cory Wong

QR-CODES IN DIT MAGAZINE

In dit magazine verwijzen we regelmatig naar websites, daar gebruiken we QR-codes voor. Hoe werkt de QR-code: scan de code met de camera van je smartphone. De link naar de website verschijnt op je telefoonscherm. Klik op de link en de webpagina opent vanzelf.



VOORWOORD



FOTO WILLIAM EJAM MAIL

De Raad voor Cultuur publiceerde 3 juli het advies over de aanvragen van de culturele instellingen voor de periode 2025 tot en met 2028. Het opstellen van zo'n aanvraag kost veel tijd, overleg, inspiratie en energie. Daarom is het fijn om in het advies over de sector Symfonieorkesten te kunnen lezen: *“De raad wil in het bijzonder de plannen van het*

Metropole Orkest, het Noord Nederlands Orkest en het Rotterdams Philharmonisch Orkest uitlichten als voorbeelden van sterke, bevlogen aanvragen. Het elan, de helderheid en het zelfbewustzijn dat uit deze plannen spreekt, heeft hem in het bijzonder geënthousiasmeerd.” En: *“Hij stelt vast dat het (Metropole) orkest op zeer hoog niveau speelt, met een zichtbaar spelplezier.”*

Deze steun in de rug van de Raad voor Cultuur kunnen we goed gebruiken, vooral nu we moeten afwachten wat de politieke verschuivingen gaan betekenen voor de cultuursector. We geloven in ieder geval in onze kracht en gaan door met het realiseren van onze ambities!

We zijn ook heel blij dat Minister Eppo Bruins van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap toch besloot de orkesten en concoursen voor jong muzikalent te redden met een speciaal subsidiepotje van 1.9 miljoen euro. Aanvankelijk dreigden de zes jeugdorkesten en -concoursen nog over de rand te vallen bij de vierjaarlijkse subsidieverdeling. Nu kunnen deze instellingen voor talentontwikkeling, die zich richten op jonge talentvolle musici, gelukkig blijven bestaan. Het gaat om essentiële organisaties zoals de Nationale Jeugdorkesten Nederland (waarin ik zelf nog klarinet heb gespeeld), het Prinses Christina Concours, Vocaal Talent Nederland, Ricciotti ensemble, Nederlands Violconcorso en Britten voor Jong.

Wij werken voor het unieke Jong Metropole samen met de Nationale Jeugdorkesten. Deze zomer in het fantastische project *Sol Y Sonido!* met dirigent Jacomo Bairos (zie pagina's 14 en 15). De landelijke instellingen die zich inzetten voor kinderen en jongeren die willen zingen of een instrument leren bespelen, vormen een van de belangrijkste pijlers onder het Nederlandse muziekleven. Gelukkig heeft ook de minister dat net op tijd ingezien!

Jan Geert Vierkant,
directeur Metropole Orkest

MO NIEUWS

VROUWENPOWER

Het orkest dook in september onder leiding van Miho Hazama de studio in met drie Amerikaanse zangeressen: Lizz Wright, Becca Stevens en Camila Meza (geboren in Chili). De plannen voor de opname ontstonden al vijf jaar geleden tijdens North Sea Jazz 2019. Toen stonden deze vrouwen voor het eerst samen op het podium met het MO. Door diverse zwangerschappen moesten de opnames een paar keer worden uitgesteld, maar nu was het dan eindelijk zover. Met recht een vruchtbare samenwerking dus! De opnames kunnen we straks allemaal horen op een bijzonder album. Houd onze socials in de gaten voor nieuws over de releasedatum.



FOTO CASPAR ABBENHUIS

HUISSTIJL

Zoals in de vorige editie van *MOre*: al even aangestipt, zijn we druk bezig met de ontwikkeling van een nieuwe huisstijl en website. We hadden gehoopt hier in deze *MOre*: meer van te laten zien, maar helaas hebben we nog iets meer tijd nodig. We laten jullie dus nog even in spanning...

MORE: ZOEKT MEDEWERKER

Contact met muzikanten van het Metropole Orkest (MO) en (internationale) artiesten? Reperities bezoeken, naar concerten en backstage kijken? Word redacteur van *MOre*! Als redacteur ben je deel van het redactieteam, samen met andere vrijwilligers en medewerkers van het MO. Je interviewt muzikanten en anderen die bij het orkest zijn betrokken en je schrijft verhalen. Redacteur van *MOre*: is een vrijwilligersfunctie, waar je veel (muziek) voor terugkrijgt!

Piet Hemminga, redacteur *MOre*: "Hoe leuk is het om Richard Bona te spreken, of vanaf het toneel van Carré een blik in de zaal te werpen? Ik mocht in de control room in Hilversum beleven hoe het orkest een cd opnam met Steve Vai. Bij ieder nieuw nummer van *MOre*: leer én ervaar ik weer iets nieuws!"

Ben jij muzikliefhebber, kun je schrijven en lijkt het je leuk mee te werken aan *MOre*? Stuur dan een mailtje met je motivatie en ervaring naar vrienden@mo.nl.

THE LION KING LIVE IN CONCERT

Een van de beste animatiefilms aller tijden, *The Lion King*, bestaat dertig jaar! Daarom speelt het MO in maart 2025 *The Lion King Live in Concert* in Rotterdam Ahoy. *The Lion King* won onder andere een Oscar voor Best Original Score van componist Hans Zimmer. Hij werkte samen met superster Elton John en tekstschrijver Tim Rice. De Afrikaanse zang- en koorarrangementen zijn van de Zuid-Afrikaanse componist Lebo M, die ook tijdens de *Avond van de Film-muziek 2024* (zie pagina 16) op het podium staat met het MO. Na het succes van *Efteling in Concert* kijken we ernaar uit opnieuw samen te werken met Cinema in Concert, de organisator van filmconcerten waarbij films in hun geheel worden getoond terwijl een symfonieorkest (en soms ook koor) live de muziek speelt.





MEAU & MO

Na het succes van het openingsconcert van de VriendenLoterij ZomerConcerten afgelopen juli, spelen Meau & MO in januari 2025 twee concerten, opnieuw in de Grote Zaal van het Concertgebouw in Amsterdam. Meau beleefde haar grote doorbraak in september 2021 met het nummer *Dat heb jij gedaan* (drievoudig platina!). Haar warme sounds, dromerige koortjes en eerlijke, persoonlijke teksten spreken het publiek aan, maar ook andere artiesten. Zo werkte Meau onder anderen met Paul de Munnik en Racoon. Meau & MO spelen nieuwe nummers én grote hits als *Blijven rijden*, *Dans m'n ogen dicht* en natuurlijk *Nergens Liever*.



CONCERTEN MET LOUIS COLE VERPLAATST

Singer-songwriter, producer, componist en multi-instrumentalist Louis Cole zou in oktober opnieuw een aantal concerten spelen met het MO. Helaas heeft hij moeten afzeggen vanwege gezondheidsproblemen. De concerten zijn verplaatst naar eind volgend jaar (29 november t/m 3 december 2025). Louis Cole: *"Although I'm getting better, I still need some more time to get healthier, so we are going to postpone these shows with Metropole Orkest until 2025. Sorry everyone, I'll be back someday soon."*

MIJN INSTRUMENT

‘DISCIPLINE EN VEEL, HEEL VEEL DOEN’

Rik Mol speelt trompet en bugel (flugelhorn) in het Metropole Orkest (MO). Solo's op deze instrumenten komen tot zijn grote vreugde voor zijn rekening. In de serie *Mijn instrument* vertelt Rik over het hoe, wat en waarom van de trompet.

DOOR HANS LAGAS

In de serie *Mijn instrument* vertellen de musici van het Metropole Orkest over hun favoriete instrument. Hoe kwamen ze ermee in aanraking en waarom spelen ze juist dit instrument?

Toen Rik een jaar of vijf was, nam zijn vader, die als hobby tuba speelt, hem al mee naar het Concertgebouworkest en het Residentieorkest. Daar raakte Rik gefascineerd door de trompet en de rol van het instrument in de klassieke muziek. Zijn eerste trompetles bleef dan ook niet lang uit: op achtjarige leeftijd gaat hij voor het eerst naar de muziekschool en als tiener wordt hij al toegelaten op het Haags conservatorium.

Tennissen en koken

Als Rik een jaar of achttien is, komt hij bij het kwintet van saxofonist Ben van den Dungen. Daarmee, en ook met de band Nueva Manteca, toert hij als jong talent over de wereld en speelt hij voor soms wel meer dan 10.000 mensen. Al snel stelt MO-trompettist Jan Oosthof hem voor als invaller voor Ruud Breuls, die hij uiteindelijk zal opvolgen. Rik is sinds 2016 vast orkestlid. Naast zijn werk voor het MO speelt Rik jaarlijks zo'n driehonderd shows en studiosessies, onder andere met de Edwin Evers Band en de Jayhorns, en geeft hij les aan twee conservatoria. Of hij nog tijd heeft voor iets anders? "Als hobby - grapje - breng ik iedere maand met producer DutchFlower (Anthony Tolsma) een nieuwe lo-fi (ongepolijste) smooth jazz single of ep uit op Spotify. En dan blijft er zelfs nog een beetje tijd over om te tennissen en te koken."

Van Laar Trumpets

De trompet en de bugel zijn blaasinstrumenten uit de familie van de koperblazers. De trompet klinkt vrij hoog en heeft een heldere, doordringende, soms scherpe toon. De bugel heeft een warmere, zachte en

ronde toon. De lengte van de buis tussen mondstuk en trechtervormige beker bepaalt de stemming van de trompet. De bes (Bb of B-flat) trompet is het meest gangbaar in de jazz, pop en lichte muziek. De naam verwijst naar de basistoon die hetzelfde klinkt als de bes. Omdat de C-trompet een helderder geluid heeft, is die meer geschikt voor klassieke muziek. Met drie ventielen (de toetsen) wordt de trompetbuis als het ware verlengd. Het eerste ventiel verlaagt met een hele toon, het tweede met een halve en het derde met anderhalve toon. De blaastechniek bestaat uit drie 'onderdelen': de tongpositie, de lippenstand en de lucht- of winddruk. Doorgaans kost het een



FOTO CASPAR ABBENHUIS



RIK MOL

Geboren: 15 mei 1985 in Goes

Meer op: rikmol.nl



FOTO CASPAR ABENHUIS

trompettist een jaar of twee om deze techniek onder de knie te krijgen. “Het is een kwestie van veel, heel veel doen”, zegt Rik. De trompet en bugel van Rik zijn gebouwd door Hub van Laar, net als die van de andere trompettisten van het MO. Dat is niet vreemd, want de Van Laar Trumpets zijn wereldberoemd. Het atelier van Van Laar in Margraten bestaat sinds 1990 en is een ambachtsbedrijf met wereldwijde bekendheid. Een echte Van Laar is voor musici de Rolls-Royce onder de trompetten. De bugel van Rik was nog niet helemaal af toen Hub van Laar veel te jong overleed in december 2022. Uiteindelijk is de bugel voltooid door de medewerkers van het atelier en zelfs verguld waardoor de klank nog warmer is.

Discipline

De trompet wordt weleens hard en schel genoemd, omdat het instrument een geluid van 95 db(A) kan voortbrengen. Ter vergelijking: een viool produceert 82 dB(A), een piano 92 dB(A) en een drumstel 102 dB(A). Is Rik bang voor gehoorschade? “Vroeger had ik na een concert wel eens een lichte piep in mijn oren”, zegt hij, “maar vooral dankzij de *in-ears* die we tegenwoordig gebruiken, komt dat nog nauwelijks voor. Bovendien kun je op een trompet ook heel zacht spelen hoor... als je goed bent, haha.” Wat heb je nodig, behalve talent om een goede trompettist te worden? Rik: “Discipline! Als het gaat om embouchure (mondtechniek) moet je blijven oefenen. Bart van Lier leerde mij dat vroeger al. Elke dag vroeg opstaan en

eerst een uur blaastechniek doen. Ook in de vakantie oefen ik elke dag om die *feel* niet te verliezen.”

Wynton Marsalis en Richard Bona

Trots vertelt Rik over privélessen die hij kreeg van niemand minder dan de Amerikaanse trompettist Wynton Marsalis. “Als veertienjarige stond ik hem, na een concert bij de deur van het Concertgebouw in Amsterdam, op te wachten met mijn trompettas in de hand. Toen hij naar buiten kwam, vroeg ik of ik wat lessen kon krijgen en tot mijn verbazing zei hij: ‘Oké, kom morgen maar terug.’” Zo had Rik een eerste masterclass klassiek trompet te pakken. De volgende dag ging hij terug, dit keer vlak voor het optreden. Het concert die avond begon zelfs te laat. Marsalis had er kennelijk zo’n plezier in deze jonge Nederlandse trompettist te onderwijzen, dat hij maar geen einde aan de les kon breien. Het behoeft geen betoog dat Wynton Marsalis een van Riks helden is, net als Freddie Hubbard, Chuck Findley en Jerry Hey van de Amerikaanse band Seawind. Tot slot, welke samenwerkingen van het MO zijn hoogtepunten voor Rik? Hij noemt meteen het concert met bassist en zanger Richard Bona in 2023. “Wat een muzikant! Plus de prachtige arrangementen van Vince Mendoza. En, ik mocht een aantal solo’s voor mijn rekening nemen. Wat wil je nog meer?” Rik kijkt dan ook reikhalzend uit naar de nieuwe concerten met Richard Bona in februari 2025, ook onder leiding van Vince Mendoza. En hij is vast niet de enige... 🎧

MO AGENDA

METROPOLE ORKEST PLAYS 50 YEARS OF DILLA (AMSTERDAM DANCE EVENT)

Dirigent: Miguel Atwood-Ferguson

16 OKT - 20.00 UUR Melkweg, Amsterdam

OPENINGSCONCERT AMSTERDAM 750

Dirigent: Simon Dobson

27 OKT - 20.15 UUR Ziggo Dome, Amsterdam

DE AVOND VAN DE FILMMUZIEK 10TH ANNIVERSARY

Dirigent: Jules Buckley

14 NOV - 20.00 UUR Ziggo Dome, Amsterdam

15 NOV - 20.00 UUR Ziggo Dome, Amsterdam
(uitverkocht)

16 NOV - 20.00 UUR Ziggo Dome, Amsterdam
(uitverkocht)

17 NOV - 14.00 UUR Ziggo Dome, Amsterdam
(uitverkocht)

JONG METROPOLE: SOUL REVOLUTION

Dirigent: Simon Dobson

15 NOV - 20.00 UUR Muziekcentrum van de Omroep,
Hilversum

16 NOV - 20.00 UUR Schouwburg Concertzaal Tilburg

17 NOV - 11.00 UUR Theater und Philharmonie Essen
(Duitsland)

QUEEN MUST GO ON

Dirigent: Tom Richards

23 NOV - 20.00 UUR Ahoy, Rotterdam

24 NOV - 20.00 UUR Ahoy, Rotterdam



Games in Concert



FOTO CASPAR ABENHUIS

GAMES IN CONCERT

Dirigent: **Joeke Hoekstra**

- 11 DEC - 19.45 UUR Amare, Den Haag
- 12 DEC - 20.00 UUR PHIL, Haarlem
- 16 DEC - 20.00 UUR SPOT, Groningen
- 20 DEC - 20.15 UUR Schouburg Concertzaal Tilburg

CÉCILE MCLORIN SALVANT & METROPOLE ORKEST

Dirigent: **Darcy James Argue**

- 3 FEB - 20.00 UUR SPOT, Groningen
- 4 FEB - 20.15 UUR TivoliVredenburg, Utrecht
- 5 FEB - 20.15 UUR Het Concertgebouw, Amsterdam
- 7 FEB - 20.15 UUR Muziekgebouw, Eindhoven

TINLICKER & METROPOLE ORKEST

Dirigent: **Simon Dobson**

- 18 DEC - 21.00 UUR TivoliVredenburg, Utrecht (uitverkocht)

MEAU & METROPOLE ORKEST

Dirigent: **Uèle Lamore**

- 3 JAN 2025 - 16.00 UUR Het Concertgebouw, Amsterdam
- 3 JAN 2025 - 20.15 UUR Het Concertgebouw, Amsterdam

We voegen gedurende het jaar nieuwe concerten toe. Voor een volledige en actuele agenda verwijzen we daarom naar onze website. Scan de QR-code of bezoek www.mo.nl/agenda.



HARRY VAN HOOF, VASTE GASTDIRIGENT IN DE JAREN 70 EN 80

VEELZIJDIG MUZIKAAL ICOON

Jarenlang is het een gegeven: het Eurovisiesongfestival is verbonden met het Metropole Orkest (MO) met Dolf van der Linden als vaste dirigent. Dat verandert in 1972 als dirigent Harry van Hoof zijn intrede doet. Hij dankt zijn bekendheid aan het songfestival, maar was bij veel meer projecten van het MO betrokken. Harry van Hoof overleed 1 juni 2024. Hij was 81 jaar.

DOOR PIET HEMMINGA



Harry van Hoof in 1994 tijdens het Eurovisiesongfestival in Dublin.



Met Ben Cramer tijdens het Eurovisiesongfestival in Luxemburg (1973)

Het is het duo Sandra & Andres dat in 1972 voor een trendbreuk zorgt door niet Dolf van der Linden met zijn MO, maar Harry van Hoof met een gelegenheidsorkest te vragen hen te begeleiden. En zo geschiedt, tijdens het nationale songfestival én het Eurovisiesongfestival in Edinburgh waar het duo als vierde eindigt met het liedje *Als het om de liefde gaat*. Vanaf dat moment is Van Hoof – met tussenpozen – tot en met 1994 verbonden aan het songfestival en leidt hij het MO vijftien keer in een songfestivalfinale.

Muzikant en componist

Vóór zijn introductie bij het MO heeft Harry van Hoof al succes in verschillende andere formaties. Hij is in 1960 een van de zes rockets van Peter en zijn Rockets, een Nederlandstalige rock-'n-rollband van Peter Koelewijn. Met hem vormt hij in 1974 het duo Hal Dorade, dat twee singles uitbrengt. Zijn eerste succes als arrangeur heeft Van Hoof met *Sophietje*, een hit van zanger Johnny Lion. Zijn grootste hit als componist – samen met Hans van Hemert – is *How Do You Do* van het duo Mouth & MacNeal. Dit nummer uit 1971 is wereldwijd een *million seller*. Harry van Hoof is de arrangeur van verschillende Nederlandse songfestivalinzendingen, zoals *Als het om de liefde gaat* van Sandra & Andres (1972), *De oude muzikant* van Ben Cramer (1973) en *The party's over* van Sandra Reemer (1976). Ook staat hij op de bok bij een gelegenheidsorkest dat de band Teach-In begeleidt bij het winnende liedje van 1975: *Ding-a-dong*.

Van Hoof en MO-projecten

Het is Dolf van der Linden die Harry van Hoof uiteindelijk binnenhaalt bij het MO. Daar werkt hij vervolgens bijna twintig jaar als gastdirigent mee aan talloze opnames en uitzendingen. Zanger Lee Towers introduceert in 1984 het Gala Of The Year in Ahoy in



Een Gouden Harp voor Mouth & MacNeal, producer Hans van Hemert (links) en Harry van Hoof (rechts) (1972).



Repetitie met het MO en zangeres Sandra Reemer bij het Eurovisiesongfestival in Den Haag (1976).



FOTO HANS BRESSER

Harry van Hoof (links) met Peter Koelewijn (1961).



FOTO KIPPA

Tijdens de repetities van het Nationaal Songfestival in Carré Amsterdam (1972).

Rotterdam, een groots muzikevenement dat z'n hoogtepunt kent in 1987 en 1988 met maar liefst acht uitverkochte concerten. Het MO begeleidt vanaf het Gala 1985, in 1987 geleid door Jerry van Rooijen én Harry van Hoof. Hij leidt het orkest ook tijdens het Holland Casino Festival in Scheveningen, begin jaren 90. Voordat hij chef-dirigent bij het MO wordt, werkt Dick Bakker samen met Harry van Hoof aan een bijzondere opname: het nummer *Thanks For 100 Million Philips Televisions* in tien verschillende versies, van klassiek tot reggae. Harry van Hoof arrangeert de Duitse versie, gezongen door Vicky Leandros. Een aantal jaren later krijgt de samenwerking tussen Bakker en Van Hoof een vervolg bij het arrangeren van orkestpartijen voor de Gevleugelde Vrienden: de pianisten Pim Jacobs, Louis van Dijk en Pieter van Vollenhoven.

Muzikaal icoon

Het MO met Van Hoof op de bok begeleidt in 1988 cabaretier Henk Elsink in theater 't Spant in Bussum. In het programma *Concert Bach en Von Suppé* zingt Elsink eigen teksten op melodieën die soms al eeu-

wen oud zijn. Het idee dat het MO alles behalve klassiek speelt, gaat voor deze uitzending niet op. Van Hoof dirigeert het MO bij opnames met zangeressen Ruth Jacott en Soesja Citroen en met componist/pianist Nikos Ignatiadis. Ook de filmmuziek voor *De zomer van '45* wordt onder zijn leiding opgenomen, evenals de herkenningmelodie van het hoorspel *Pluk van de Petteflet*. Even nostalgisch als memorabel zijn het concert *Bloemen voor Ruud Bos* en het feestconcert ter gelegenheid van de tachtigste verjaardag van Koningin Juliana, met zes gevleugelde vrienden. De Nederlandse muziekwereld en het MO verliezen met het overlijden van Harry van Hoof een veelzijdig muzikaal icoon uit de vorige eeuw.

Mede gebaseerd op archieflijsten van MO-vrijwilliger Fred Dekker. Met dank aan Bas Tukker voor fotomateriaal en bijschriften. 📷

ADE OPENINGSconcert: 50 YEARS OF J DILLA

‘HET WORDT MAGISCH!’

Voor het achtste jaar op rij opent het Metropole Orkest (MO) het Amsterdam Dance Event (ADE). Dit jaar met een bijzonder eerbetoon aan J Dilla, een van de meest bewonderde en invloedrijke hiphopproducers ever. Een gesprek met componist, producer en multi-instrumentalist Miguel Atwood-Ferguson, die het werk van J Dilla orkestreerde en het MO leidt op 16 oktober.

DOOR EVA BOMANS EN MATHIJS VAN ZANTVOORT

Thuis in Los Angeles is Miguel Atwood-Ferguson druk met de voorbereidingen voor *50 Years of J Dilla*. Hij maakt graag even tijd om te vertellen over J Dilla en het project met het MO. Bij velen doet de naam J Dilla niet direct een belletje rinkelen. Maar als je Miguel Atwood-Ferguson over hem hoort praten, word je meteen gegrepen. “Voor veel mensen, ook voor mij, is J Dilla de grootste hiphopproducer aller tijden. Hij is niet zo algemeen bekend omdat hij helemaal niet geïnteresseerd was in beroemd worden. Toen hij was genomineerd voor een Grammy met *A Tribe Called*

Quest, ging hij niet eens naar de uitreiking. Hij was gewoon een gepassioneerde producer die veel muzikanten heeft beïnvloed, ook buiten de hiphop. Robert Glasper bijvoorbeeld, een fantastische pianist die door J Dilla alleen nog maar beter is geworden.”

Menselijke manier

James Dewitt Yancey – de officiële naam van J Dilla – groeide op in Detroit, omringd door muziek. Moeder Maureen ‘Ma Dukes’ Yancey was operazangeres en vader Beverly Dewitt Yancey jazzbassist. Niet ver-



FOTO HANNAH ARRISTA

Miguel Atwood-Ferguson.



J Dilla.

wonderlijk dat J Dilla voor zijn beats en mixtapes allerlei soorten muziek gebruikte. “Veel jazz en Braziliaans”, zegt Miguel, “maar ook West-Europese klassieke muziek, bijvoorbeeld Satie en Debussy. Zelf zei hij dat James Brown hem het meest had beïnvloed. Daarom is zijn muziek zo *souful*. Bovendien speelde hij keyboard, bass, drums en cello. Ik denk dat hij de computer daarom op zo’n menselijke manier ‘bespeelde’. Hij programmeerde alle beats handmatig en gaf ze zo een unieke persoonlijke touch. En hij schakelde altijd de *quantization* (tijdcorrectie) uit waardoor zijn beats nooit perfect gelijk zijn en heel organisch klinken.”

Droom

Ook Miguel Atwood-Ferguson groeide op met muzikale ouders. Hij hoorde thuis alles, van klassiek en jazz tot country, Motown en The Beatles. Hij begon met vioolspelen toen hij vier jaar was en ging later altviool studeren. “Toch ambieerde ik geen carrière in een orkest, ik wilde producer worden”, vertelt hij. “Toen raakte ik bevriend met producer Carlos Niño. Hij vertelde mij over de magie van J Dilla. Zonder dat ik het wist, had ik al veel van hem gehoord want ik luisterde naar hiphopartiesten met wie hij werkte, zoals De La Soul. Maar ik las de credits nooit... Carlos Niño en ik gingen samenwerken. We fantaseerden over een orkestserie die we ooit zouden maken met allerlei artiesten. Vanuit die droom is uiteindelijk *Suite for Ma Dukes - The Music Of James 'J Dilla' Yancey* ontstaan.” *Suite for Ma Dukes* begon in 2009 als een ep met vier tracks en groeide uit tot een liveconcert dat door steeds andere ensembles wordt gespeeld. Overigens speelde het MO met Vince Mendoza in 2008 al eens vier stukken van J Dilla, gearrangeerd door Miguel Atwood-Ferguson. “Toen heb ik altviool gespeeld in

het orkest. Ik mag voor de derde keer met het MO werken, na een concert op North Sea Jazz met het ensemble van saxofonist Kamasi Washington in 2017. Nu sta ik voor het eerst als dirigent voor het orkest en bespeel ik ook mijn vijfsnarige elektrische viool.”

Ma Dukes

Miguel neemt drummer Corey Fonville, bassist Gabe Noel en de Britse pianist Dominic Marshall mee naar Amsterdam. “Het MO is het beste niet-klassieke orkest ter wereld”, zegt hij, “maar ik speel de muziek van Dilla toch graag met deze muzikanten erbij. Want zelfs voor de beste jazzdrummer zijn de ritmes van J Dilla te geavanceerd.” Wie ook naar Nederland komt voor het concert, is Maureen ‘Ma Dukes’ Yancey: de moeder van J Dilla, curator van zijn nalatenschap en oprichter van de James Dewitt Yancey Foundation. “Ma Dukes is ongelooflijk inspirerend en *souful*”, vertelt Miguel. “Ze heeft ervoor gezorgd dat de droom van haar zoon uitkwam en helpt ook talloze andere jonge artiesten hun droom te verwezenlijken. Ik vind het geweldig dat zij het publiek in Amsterdam gaat toespreken en het concert zal openen.” Miguel herschrijft nu de arrangementen van *Suite for Ma Dukes* voor het MO. “Ik wil niet te veel veranderen en vooral kijken wat het beste is voor dit concert. Het werk van J Dilla is geschreven als instrumentale begeleiding voor vocalisten. Die zijn er nu niet, maar dat biedt juist mogelijkheden voor nieuwe arrangementen en geïmproviseerde solo’s. Het wordt magisch!” 🎧

Meer informatie:

jamesdyanceyfoundation.org
miguelatwoodferguson.com

ADE Opening Concert: 50 Years of J Dilla

Woensdag 16 oktober, 20.00 uur
 Melkweg, Amsterdam

JAMES DEWITT YANCEY, JAY DEE OF J DILLA

Een legendarische producer die zorgde voor een revolutie in de elektronische beatmaking. J Dilla’s invloed op het ritme van een breed scala aan moderne muziek is onmiskenbaar. Van hiphop tot house, van liveshows tot de dansvloer: zijn uitvindingen en technieken beïnvloedden talloze (jazz)muzikanten, dj’s en producers. J Dilla zou dit jaar 50 zijn geworden. Hij overleed in 2006 aan een hartstilstand als gevolg van een auto-immuunziekte. Zijn laatste album *Donuts* verscheen op zijn 32e verjaardag, drie dagen voor zijn dood.



JONG METROPOLE SPEELT SOL Y SONIDO!

PUBLIEK EN ORKEST ENTHOUSIAST

Het lijkt of het KNMI rekening hield met de Zuid-Amerikaanse programmering van het Jong Metropole (JM). Het orkest van talentvolle jonge muzikanten presenteerde in augustus in vijf concerten een zonnige programmakeuze onder de titel *Sol Y Sonido!* (Zon en Geluid!). Maar aan de horizon lijken zich wederom donkere wolken samen te pakken...

DOOR PIET HEMMINGA

Den Haag is een stad met een conservatorium. En dat is te merken in het Zuiderpark waar het concert plaatsvindt: orkestleden zwaaien naar de tribune, een knuffel vóór het concert, omhelzingen na afloop. Den Haag is ook een stad waar men besluiten neemt. En die zetten het voortbestaan van het JM onder druk. Hedwig Kok (cello) en Mart Koek (tweede viool) doen aan het begin van het concert een oproep aan het publiek: "Laat muzikaal talent niet stilvallen!"

Première

Op het programma onder meer *Two Kites* van Camiel Jansen, die in 2023 de Rogier van Otterloo Award won. Tijdens de repetities is interactie met de componist mogelijk: een decrescendo wat verschuiven, de opbouw van cello en bas anders invullen en ook sommige accenten wijzigen op Camiels aanwijzing. Tijdens de concerten in Kootwijk en Bloemendaal speelt voormalig JM'er Bram van de Glind de solo's, in Den Haag is dat de Italiaanse trompettist Giuseppe Alfano.

Repetitie Jong Metropole.



FOTO PIET HEMMINGA



Concert Jong Metropole in het Zuiderparktheater, Den Haag.

FOTO PIET HEMMINGA



Beiden zijn leerling van Rik Mol. Dirigent Jacomo Bairos is geen nieuw gezicht bij het Metropole Orkest (MO) en blijkt een perfecte match met het JM. Hij vat de waarde van het JM samen: "Voor jonge musici is het ideaal om elkaar te helpen en om te leren over communicatie en samenwerking. En wellicht nog het belangrijkste: de dialoog." Bairos motiveert het orkest niet alleen zichtbaar, hij kan tijdens de repetities ook streng zijn als er even niet wordt opgelet. Maar hij lacht ook veel en een goede solo kan op een duimpje rekenen. En tijdens het concert zijn er veel duimpjes.

Sectierepetitie

De muzikanten ontmoeten elkaar voor het eerst bij de repetities in Apeldoorn. Daar is ook plaats voor uitgebreide workshops per sectie. Coaches uit het MO maken hun opwachting en dirigent Jacomo Bairos geeft huiswerk: een aantal aandachtspunten uit het te spelen repertoire. De trompetsectie (vier trompettisten met vrouwelijke inbreng van Pilvi Kokkonen uit Finland) wordt begeleid door Rik Mol. Hij vertelt uit eigen ervaring en over de manier waarop de trompetsectie van het MO als team werkt. Maar ook hoe hij zijn angst voor solo's wegneemt: "Ik mag van mezelf fouten maken. Thuis oefen ik als een robot. Diezelfde stappen neem ik ook voor een tv-uitzending. *Playing trumpet is a mind game.*" Met ruim twintig strijkers oogt de workshop van Pauline Terlouw iets minder rustig. Maar niets is minder waar. Van eerste viool tot contrabas, ze hangen aan haar lippen. Kleine fragmenten uit het repertoire worden onder de loep genomen, een eerste keer met en een tweede keer veelal zonder dirigent. "Wacht niet op een ander", zegt Pauline, "*do it on your own way.*" De les van een ervaren muzikant die al ruim dertig jaar ook daar achterin zit.

Herfsttournee

Het JM valt bij het MO onder talentontwikkeling en zit dus in de portefeuille van Friederike Darius. Na vier dagen audities in het Muziekcentrum voor de Omroep vormen uiteindelijk ruim vijftig uitzonderlijke talenten het JM. Het betreft Nederlandse en buitenlandse conservatoriumstudenten van 18 tot 26 jaar. Maar verbinding van muziek en jeugd kent verschillende invalshoeken. Voor de soundcheck in Den Haag zijn schoolkinderen uitgenodigd. Bouke Ansing, uitvoerend producent voor het JM vanuit het Nationaal Jeugdorkest, weet de kinderen goed bij de activiteiten op het podium te betrekken.

Inmiddels is de zomertournee van het JM alweer geschiedenis. Maar er is in ieder geval één lichtpunt: de herfsttournee *Soul Revolution, Soul met een hoofdletter S* half november. Met de energie van de talenten van het JM, soulzanger Steffen Morrison en dirigent Simon Dobson. Want, talent ontwikkelt zich het best in de praktijk! 🎵

"Promotietour" Jong Metropole in Den Haag.



FOTO PIET HEMMINGA

TIEN JAAR AVOND VAN DE FILMMUZIEK

SOUNDTRACKS IN DE SPOTLIGHT

De Avond van de Filmmuziek bestaat tien jaar. Het Metropole Orkest (MO) zorgt sinds 2015 voor betoverende uitvoeringen van de allermooiste filmmuziek. De succesvolle concerten brengen elk jaar meer film- en muzikliefhebbers samen voor een spectaculaire avond vol muzikale filmklassiekers. Het tienjarig jubileum wordt van 14 tot 17 november gevierd met vier concerten in de Ziggo Dome in Amsterdam.

DOOR HANS LAGAS

De eerste Avond van de Filmmuziek vindt plaats in 2014 in het Concertgebouw in Amsterdam. Bedenker en uitvoerend producent Ewart van der Horst wil de magie van de filmmuziek tot leven te brengen met live-uitvoeringen van bekende filmmelodieën door toonaangevende symfonieorkesten en solisten.

Tien jaar in vogelvlucht

Sinds 2014 biedt de Avond van de Filmmuziek jaarlijks een prachtige selectie van filmmuziek, variërend van klassieke composities tot moderne soundtracks. Het

programma wordt gepresenteerd door bekende Nederlanders en gasten die hun favoriete filmmuziek aankondigen. Elk jaar is er ook een aantal gastsolisten. De Avond van de Filmmuziek is zo'n succes dankzij de kracht van filmmuziek en de emoties die deze kan oproepen. De bijdragen van het MO, de solisten en gasten maken de concertreeks tot een groots evenement voor iedereen die houdt van film en muziek. Jaarlijks groeit de populariteit en de kwaliteit van de Avond, die een blijvend onderdeel is geworden van de Nederlandse cultuurkalender.



FOTO REINOUT BOS

2001: A Space Odyssey

De allereerste editie van De Avond van de Filmmuziek vindt plaats op 20 maart 2014 in het Koninklijk Concertgebouw in Amsterdam met Holland Symfonia onder leiding van de Amerikaanse dirigent Charles Floyd. Ruben Nicolai presenteert de muziek van iconische films als *Star Wars*, *The Godfather* en *Pirates of the Caribbean*. Ook het thema van *Soldaat van Oranje* van Rogier van Otterloo ontbreekt niet. Gasten als cabaretier Jan Jaap van der Wal en zangeres Wende Sniijders introduceren de muziek. Het MO is sinds 2015 het vaste orkest van de Avond. Charles Floyd is opnieuw de dirigent en in het Concertgebouw is ook presentator Ruben Nicolai er weer bij. Acteur Derek de Lint is een van de gastsprekers. Het MO speelt een anderhalf uur durend programma met betoverende muziek van bekende filmcomponisten als Ennio Morricone (*Cinema Paradiso* en *The Untouchables*) en John Williams (*E.T. The Extra-Terrestrial*). De openingsmuziek – *Also sprach Zarathustra* van Richard Strauss, bekend van de film *2001: A Space Odyssey* – wordt vanaf dit jaar het vaste intro van de Avond.

Verschillende filmgenres

Vince Mendoza staat tijdens de derde editie voor het MO. Voor het eerst zijn er twee avonden gepland in het Concertgebouw. Eric Corton presenteert en ook filmkenner René Mioch en presentator Eva Jinek geven acte de présence. Het programma bevat een mix van oude en nieuwe klassiekers. Mezzosopraan Tania Kross zingt de muziek van *Holland: Natuur in de Delta* en er is een ode aan componist John Williams met muziek uit *Jurassic Park*, *Star Wars* en *Schindler's List*. Vanwege het grote succes is de Avond inmiddels uitgegroeid tot een evenement van drie avonden. Het MO speelt in 2017 onder leiding van Vincent de Kort ook werken van minder bekende filmcomponisten als Anne Dudley, Clint Mansell en Junkie XL. Presentator is Jan Versteegh en de Britse contrabassist Dominic Seldis is gastpresentator. De bijzondere muziek neemt het publiek mee op een emotionele reis door verschillende filmgenres. Een Toots Thielemans-medley met Hermine Deurloo op 'broodje' (mondharmonica) en solo's van kunstfluit Geert Chatrou en MO-gitarist Peter Tiehuis zijn voor velen het hoogtepunt van de Avond.

Eerste jubileum

Het MO, opnieuw gedirigeerd door Vincent de Kort, speelt filmscores van onder andere *Forrest Gump* en *Intouchables*. Het Nederlands Concertkoor werkt mee, evenals solisten Iris Hond (piano) en zangeres Ellen ten Damme, die bovendien samen met presentator Jan Versteegh het stuk *City of Stars* zingt uit *La La Land*. Het vijfjarig bestaan van de Avond wordt in 2019 gevierd in de Ziggo Dome. Jules Buckley dirigeert het MO en het Groot Omroepkoor staat ook op het podium. Cabaretier Peter Pannekoek en



FOTO REINOUT BOS



FOTO REINOUT BOS



FOTO CASPAR ABBENHUIS



Jules Buckley en Dominic Seldis.

contrabassist Dominic Seldis presenteren, Trijntje Oosterhuis zingt een lied uit *Titanic*, Roel van Velzen uit *Bohemian Rhapsody* en Noortje Herlaar uit *A Star is Born*. Helaas kan de Avond in 2020 en 2021 niet doorgaan vanwege corona. Toch kan iedereen genieten van prachtige filmmuziek tijdens speciale uitvoeringen en online streams.

Nieuw leven

De Avond komt in 2022 weer volledig tot leven met

drie avonden in de Ziggo Dome. Het MO en het Nederlandse Concert Koor spelen onder andere filmmuziek van Ludwig Göransson (*Tenet*) en Ludovico Einaudi (*Nomadland*). Er is een bijzondere James Bond 60 jaar-medley en *Lea Halalela* uit *The Lion King* wordt gezongen door de Zuid-Afrikaanse componist Lebo M die dit stuk schreef met Hans Zimmer. De Avond van de Filmmuziek is inmiddels uitgegroeid tot het populairste muziek-evenement van het jaar. Onder leiding van Jules Buckley en met Dominic Seldis als gastheer speelt het MO in 2023 onder andere muziek uit *The Hunger Games*. Pianiste Iris Hond soleert in het thema van *Merry Christmas, Mr. Lawrence*. Voor het eerst wordt ook de muziek die Howard Shore schreef voor *Lord of the Rings* gespeeld.

Top 20

Dit jaar bestaat De Avond van de Filmmuziek tien jaar! Dat betekent maar liefst vier avonden filmmuziek: 14, 15, 16 en 17 november in de Ziggo Dome. Voor het eerst bepaalt het publiek welke filmmuziek het MO gaat spelen. Op stem.avondvandefilmmuziek.nl kan iedereen z'n favoriete Filmmuziek Top 5 kiezen uit een lijst van meer dan 100 filmtracks. Tijdens de jubileumconcerten wordt dan de Top 20 van meest gekozen stukken gespeeld. Ruben Nicolai en Dominic Seldis keren terug om deze spectaculaire jubileumreeks te presenteren en het MO staat onder leiding van Jules Buckley. Houd onze website in de gaten voor de bekendmaking van de gastsolisten. 🎧

NIEUWE RELEASES

Het Metropole Orkest (MO) onder leiding van Jules Buckley bracht afgelopen zomer twee bijzondere albums uit met de Amerikaanse muzikanten Cory Wong en Louis Cole.



LOUIS COLE - *NOTHING*

Is dit jazz, is dit klassiek, is dit... funk? Het antwoord op al je vragen over het gloednieuwe album van drummer en producer extraordinaire Louis Cole is... ja inderdaad. *nothing* is een glorieuze mix van alle elementen die deel uitmaken van de Louis Cole-ervaring. Onze held bundelt zijn krachten met het Metropole Orkest en dirigent Jules Buckley en levert een tour-de-force dubbelalbum af. (flyingout.co.nz)

Producer en drummer Louis Cole is bekend van zijn virtuoze spel en creatieve benadering van muziek. Hij speelde samen met het MO een reeks uitverkochte concerten in Europa. Met uitzondering van een paar opnieuw opgenomen vocalen en instrumentale overdubs, is alles wat je op *nothing* hoort, opgenomen tijdens deze liveoptredens. Opmerkelijk, want *nothing* was aanvankelijk geen album maar een samenwerking, een serie concerten, een cross-over tussen twee muzikale werelden. Cole selecteerde negen maanden lang de beste opnames, verfijnde de geluidsbalans en paste de frequenties aan tot de orkestrale delen gingen schitteren. "Ik was verdrietig toen de mix klaar was", zegt hij lachend. "Soms, als ik mijn eigen solo-materiaal mix, heb ik het gevoel dat een nummer een beetje magisch stof nodig heeft. Maar bij het mixen van een heel orkest en je eigen ritmesectie is er zoveel menselijke energie! Je hoeft geen magie toe te voegen, die was er de hele tijd al."



CORY WONG - *STARSHIP SYNCOPATION*

De Amerikaanse funky gitarist, songwriter en producer Cory Wong speelde in 2019 met het MO en is komend jaar weer te gast. Deze zomer verscheen het album *Starship Syncopation*, dat hij opnam met het orkest. "Mijn doel bij elk album is nieuwe manieren te vinden om mijn kunstenaarschap te delen en mijn stem te ontdekken; om te groeien en te leren van ervaringen", zegt Cory Wong. "Dit album was een geweldige kans om een nieuw terrein te verkennen, zowel voor het MO als mijzelf. Bij het schrijven ervan wist ik dat het harde groove- en funkelementen moest bevatten, maar op een nieuwe en unieke manier. Ik heb ongeveer 25 nummers geschreven en gedemoot om te zien welke ruimte ik kon verkennen met vijftig extra muzikanten. Na het samenstellen van de demo's maakte ik de opnames met mijn band en ritmesectie in Minneapolis. De demo's hadden belangrijke lijnen en momenten die ik door het orkest wilde laten spelen. Om die tot leven te brengen, werkte ik samen met andere arrangeurs. Op het album is van alles te horen, van harde knallers als *Burning* en de titelsong *Starship Syncopation* tot het emotionele filmische *Quotidian Fields* met zanger Bruce Hornsby." 🎶



Scan de QR code en bestel beide albums direct in de MO webshop.



▶▶ NEUMANN.BERLIN

THE REFERENCE SINCE 1928



The New Reference For Close Miking Instruments

The Miniature Clip Microphone system (MCM) delivers true Neumann sound on stage for wired and wireless operation. Flexible mounting options, fully modular, ultra durable.

TAKE YOUR LIVE EXPERIENCE TO A NEW LEVEL.



Explore the MCM sound samples recorded with the artists at neumann.com/mcm